

СВОБОДА

LIBERTY

ЧАСОПИСЬ ДЛЯ РУСКОГО НАРОДА ВЪ АМЕРИЦѢ И ОРГАНЪ „РУСКОГО НАРОДНОГО СОЮЗА“.

РѢКЪ IV.

Шамокінъ, Па. Четвергъ 23-го Сѣчня 1896.

Число 4.

Календарь.

Сѣчень.	Ч.	Теофіосъ Великого
23	П.	Татиана, Епифаній
24	С.	Ермила, Стратоника
25	Ч.	МЫТАРЕВА. Отдѣль въ Синаи
26	П.	Павла тив. и Иоана куц.
27	С.	Покл. ок. св. Петра
28	Ч.	Антонія Великого
29	П.	

Змѣстѣ.

Вступна статья.—Вѣдъ Выдѣлу „Союза“.
Проекты кнѣзюсу.—Вѣсти зъ Америки.
—Вѣсти зъ краю.—Переглядъ политичный.—Поминки.—Слѣдъ работячи.—Де-що цѣкавое.—Исачина.—Стихъ: смѣхъ пероа.—Феллетонъ: „Зъ краины слѣзъ и горя“.—Три актъ рѣдны Братъ.—Оголошена.

Вѣдъ Редакціи.

Отсе число и друге розѣнлемо мы вѣдѣмъ Русинамъ въ Америцѣ, о скѣлко намъ будутъ звѣсны адресы нашихъ людей. Трете число зашлемо мы вже только тымъ, котры нослали пренумерату вже до Шамокінъ, або замовили нашу газету. Вѣдываемось до вѣсхъ нашихъ Русинѣвъ въ Америцѣ, щобъ спѣшили зъ замовленями завчасу, ибо познѣйше годъ буде имъ выслати вѣсхъ цѣпсель, якъ выкладъ вычерпае ся. Мы будемо старати ся подалати въ нащой газетѣ рѣдны наипершѣмъ, щобъ нашего работника цѣлковито задоволити. Будемо помѣщати цѣлый рядъ ображѣвъ зъ галицкогю житя: „Зъ краины слѣзъ и горя“—якъ такоже цѣкавы образки зъ американо-русского житя. Зѣ старого краю доставемо вѣдывен вѣдъ нашихъ найлѣпшихъ писателѣвъ, а американо-русскы Русины обѣщались намъ зѣ вѣсхъ плѣнзѣвъ подалати цѣкавы вѣсти. Мы зѣ свои стороны постаралсь о вѣсо, щобъ зрѣбити газету цѣкавою, потреба лишь, щобъ нашѣ

люде зрозумѣли вже разъ, що конечно рѣчею есть читати „Свободу“ и за ню точно заплатити. Злучѣмъ ся вѣс разомъ, спомогаймо себе на кождомъ кроцѣ—а мы Русины станемо першимъ народомъ славянскимъ въ Америцѣ. Только \$2. за „Свободу“ на цѣлый рѣкъ.
Адреса:
144. S. Franklin Str.
Shamokin, Pa.

Вѣдъ Выдѣлу тов. „Союзъ“.

Вѣдѣмъ намъ звѣне наше руске, работниче, спомогающе товариство „Союзъ“.— Мы даемо 500 дол. по-смертного и прѣймаемо тыхъ членѣвъ, що належали до другихъ товариствъ безъ вступного. Треба только заслати гроши до касѣра: (George Chylak, Olyphant, Pa. и повѣдомити секретя:
Rev. Nestor Dmytriv, Mt. Carmel, Pa., а вже еси чѣловѣче забезпеченый на випадокъ смерти. Уже твои жѣнка и дѣти не плачуть и не нарѣкають на неблагого батька.

Шамокінъ 23. Сѣчня.

Потуючи понизше признана зъ нагоды розширена рамочъ нащой газеты, не можемо мы признати такъ великихъ заслугъ, якъ намъ признають наши люде. Мы заорали справдѣ склбу на народной нивѣ, але дуже вузеньку склбу. Велика и широка наша народна нива руско-американска. А пѣтѣи широкой нивѣ еще множество не выполеныхъ бодаковъ. Нива наша можнъ сказати ще облогомъ стоить, лишь маленькѣи, вузенькѣи

ныхъ организацій, навѣтъ такихъ, якѣ вже завелись у такихъ самыхъ Братствъ, якъ мають Айришъ и други. Дуже многи Братства наши не мають ще своихъ статутѣвъ тай не знаютъ своихъ цѣлей, не знаютъ дороги по якѣи ступають. Зѣ уваги на вагу и значѣне, яке представляютъ наши Братства на американо-русскы, мы постараемось написати обширнѣйше про тѣ важны институци, беручи ихъ за подставу до нащой организацій народной. Товариства зѣ ширшимъ кругомъ дѣланы, якъ „Союзъ“ и „Соединеніе“, котры въ своей организацій замыкають майже що не вѣс Братства, не мають еще нынѣ той трѣвко подставы, того властивого характеру товариствъ работничихъ американо-русскихъ, якѣи бы конечно мусли мати. И не диво! Се товариства молодѣи, будованѣи людьми найлѣпшой волѣ, але тѣ люде за короткѣи часъ побуту въ Америцѣ не могли сотворити шѣсѣ такогю, що водповѣдало бы дѣйствѣмъ потребамъ людей, що живутъ на американо-русскы. Подати цѣла статья нашихъ гадки до трѣвко организацій тыхъ товариствъ, се друга зѣ ряду наша задача. Часописи наши, а есть ихъ на жалъ только двѣ на 200.000 Русинѣвъ еще нынѣ не водповѣдаютъ своей цѣли. Газета въ Америцѣ, якѣи она небудъ языкомъ писана, повинна бути передовѣсѣмъ американо-русскю. Значить: она повинна бути зеркаломъ житя чѣловѣка, що жие въ Америцѣ. Щобъ ся задачу сповнити, потреба на се часу и людей свѣдомыхъ, вже освѣченыхъ, котрыхъ на жалъ у насъ еще теперъ

дуже мало. Ледви вѣдъ десяти лѣтъ почали наши люде горнути ся до освѣты, а вѣдѣтъ и до бизнесу и на тыхъ то одиницахъ майже, стоятъ нынѣ цѣлый рухъ житя американо-русскихъ Русинѣвъ. Понеже читающихъ газету есть у насъ на разѣ еще мало людей, одже и матеріялна подмога мала, тожь годъ и на разѣ жадати, щобъ газеты были вже освѣта кождомъ взглядомъ знаменитѣи. Понеже однакъ жите поступае скорымъ крокомъ у передъ и все перетворюеся на лучше, а освѣта нашихъ людей вѣдываемось, то сподѣмось, що такимъ самымъ крокомъ муситъ поступати и розвои нашихъ часописѣвъ въ Америцѣ. Мы зѣ свои стороны доложимо всякихъ старанъ, щобъ водповѣсти своей задачѣ.
Про головну справу, а се про станъ нашихъ церквей въ Америцѣ—мы на сѣмъ мѣсци не будемо згадовати. На се потреба довиной и вычерпуючюи розвѣдки—а про се мы подумаемо въ дальшихъ числахъ нащой „Свободы“.
Найголовнѣйшою справою на порядку дневномъ у насъ есть „Народный Ем. Домъ“.—Безъ того подставного грунту, мы вѣсчогю не вдѣемо. Всякѣи планы организаційны, хоть бы они были якъ найрозумнѣйши не можуть трѣвко устоятись безъ той твердинѣи народной.
Поглянувши въ сей спѣсѣ критичнымъ окомъ на наши справы, приходимо до заключѣня, що у насъ робота лише почата и то на дуже маленькѣи розмѣрѣи. Намъ треба обраховатись зѣ своими силами, злучити тѣи силы въ одну велику

силу; потреба намъ взаимнои любви, згоды, а при вытревалои, розумнои, згодной роботѣ, певный успѣхъ на нашу будущину въ Америцѣ—ивакше неминуе згинемо въ мори, въ безодни американо-русскы!

Ограничене иммиграціи до Сполуч. Штатовъ пѣви. Америки.

Заледво розпочала ся перша сесія 54-го конгресу, а вже предложено цѣлый рядъ билѣвъ, котры мають на цѣли ограничѣне иммиграціи. Декотры зѣ нихъ суть правдыми дивоглядами. Посолъ Johnson зъ Калѣфорни предложивъ билъ, послѣ которого, почавши вѣдъ 1. сѣрпня 1896 р. не будѣтъ вѣдывае ся до насъ, щобъ статутъ такой имъ прислати, въ котромъ бы було написано, що „Союзъ“ дае посмертного 500 дол.—Выдѣль нѣмъ постараеть ся о новѣи статутѣ, заявляе сею дорогою своимъ членамъ, що „Союзъ“ вѣдъ 5. липня 1895 року порѣшивъ платити посмертне не 400, але 500 дол. Найжежъ то заявлено выстарчить нащымъ членамъ, нѣмъ выготовити ся новѣи статутѣ. Пригадуемо такоже нащымъ членамъ, що они мають право доставати „Свободу“ за одного доллара на рѣкъ. Просимо вѣсхъ членѣвъ, щобъ точно платили свои вкладки мѣсячнѣи, щобъ мы могли точно предклатати мѣсячне справоздане кассе, тай щобъ на випадокъ смерти члена Выдѣль всеячасъ мѣгъ бодай одну слезу отерти бѣдной вдовѣи и осироченымъ дѣтѣмъ.
Иванъ Глова
предсѣдатель.
Несторъ Дмитрѣвъ
секретарь.

ЗЪ КРАИНЫ СЛЕЗЪ И ГОРЯ.

Першѣи образокъ
„КУРАТЕЛЯ“
написавъ
Д-ръ Андрѣи Чайковскѣи.
(Дальше).
Матѣи дочка стояли якъ громомъ прибитѣи.
— Що будемо теперъ мамо робити? Чекае насъ неминуча дѣдовска торба. Подѣтъ еще разъ до суду, та розкажѣтъ намъ нашу недолу.
— Та нащо оно придасть ся? або то мене хто послухаетъ? Чи мало я на ходила ся, накланялась, напросила?
— Та ходѣмъ обѣ. Може скорше обѣ що выпросимо...
Надгяди на себе, що було подѣ рѣкою, заперли хату и попили до мѣста. На дворѣ завируха. Повночнѣи вѣтеръ дувъ прямо въ очи бѣднымъ жѣнкамъ, та закидавъ грубымъ дощемъ помѣщанѣи зѣ свѣгомъ. Бѣдняки позаторгали на себе сѣрачны и чалабкають великими подертными чоботами по окелѣдѣ.
Заки зайшли до суду зробило ся голудне. Якѣи писарина казавъ имъ чекати до полноднѣи, бо теперъ нема часу. Жѣнки стали ходити по сѣнѣхъ, та хухатѣи въ кулаки. А тутъ и голодъ имъ доскулатѣи. Зѣвѣстибы де вѣдѣма защо кушитѣи, бо крейцара

Хочбы де загрѣти ся. Дивлять ся, якъ панѣи выхаютъ зъ канцелярии, они кождому низенько кланяють ся та по рукахъ цѣлуютъ, а жадна зѣ нихъ не емѣе отворити губы, щобъ пожалувати ся. Ганна вже знае, що панѣи нерадо едухаютъ про хлопску бѣду, не люблять дивити ся на хлопскѣи слезы. Разъ лице Парашка хотѣла шѣсѣ заговорити до одного грубогю пана, але Ганна потягнула си за сѣракъ и шенце: те перъ не можна, панѣи голоднѣи, еще розсердятъ ся...
— А мы-жь, мамо, смѣи? водшѣптусе довѣка — доки-жь будемо тутъ мерзнути?
Бѣдни Ганна трѣхи не заткала дочѣи рѣта, такъ настрашила ся. А то! якъ бы такъ панѣи комисарѣи почувли, та тобы бѣда была, ще бы и до гарѣшту засадили — думала Ганна. Але панѣи комисарѣи сѣвшинѣи ся на обѣдѣ, то и не до едухавъ еи, що тамъ собѣи бабы шентали про колѣдѣи.
— Ходѣтъ де загрѣти ся, каже Парашка тупотячи дѣржавыми чоботами, зѣ котрыхъ за кождымъ ступнѣмъ вода вытѣкала шкурчучи, якъ погасеюча свѣчка — тутъ зѣ насъ душа выиде.
Пѣшли. На противѣи суду стоялъ шинюкъ. Видно се було по повывиваныхъ вѣгнахъ, та по засохлой китици ялины, що надъ порогомъ на шпурку калѣсала ся вѣдъ вѣтру.
Тутъ повно народу. Звычайно

люди, що мали въ судѣи дѣло, приходѣи навѣсти ся. Одинъ пѣть, щобъ роззѣрѣти ся въ зимову пору, другѣи зѣ радости, що выграли справу, третѣи зѣ смутку горя, що справу прогнали — але чи зѣ той, або иншои причины хто тутъ приходѣи, то на те, абы выпити. Ганна и Парашка не знали, що зѣ собою зрѣбити въ такой глотѣ, бо имъ ще николи не доводило ся въ такомъ бути. Стали оглядати ся на вѣс боки. Ихъ заразъ помѣтивъ жидокъ, що се новѣтнѣи якѣи.
— Чого вамъ треба газдынѣи? прощупу судѣи...
Жѣнки поглянули по собѣи. Парашка нагадала собѣи, что взяла вчера за пряжу вѣдъ войтихъ три шѣстки и завязала въ концѣи хустки передъ батькомъ. Трунула маму лѣктемъ и каже: я маю гроши, треба бы чимъ загрѣти ся, бо мною ажъ телепае зимно, хѣба напиймо ся трохи горѣвки.
— Дайте намъ по чарѣи горѣвки, каже матѣи, та по кавальчику хлѣба... Жидъ поналивавъ. Пѣть, хотяи имъ соромно, що се въ шинку, але що зрѣбѣи, якъ перемокнешъ до сорочки, а зубы обѣи зубы гоника вытѣнають. Посѣдали бѣлы пѣчи. Кусятъ жидѣвскѣи хлѣбъ та грѣють коло пѣчи, то спвну, то руки, то ноги.
Пересѣдѣли тамъ зѣ годнѣи. Хотѣли ще зѣчѣтати, ажъ панѣи зѣ обѣду варнуть ся. Та ба! Жидовнѣи мѣсца жалъ,

— Выпил, то йдѣтъ до дѣдка! Не забирайте не потрѣбно мѣсца.
Але теперъ вже имъ легче стало. Горѣвка свое робитѣи. Якѣи жаръ ходѣи по глѣлѣ, руки, ноги, лице ажъ пашѣють. Ба, але и голова морочѣи ся, и языкъ якось зрѣбѣи ся тяжкѣи. Звычайно горѣвка выпита на порожный жолудокъ та ще тому, хто до неп не привыкъ, дае ся чути.
Жѣнки ходѣи по сѣнѣхъ судовыхъ и чекають. А далѣи посѣдали по подѣи стѣны, бо вже и ноги зболѣли чалабкати по одномъ мѣсци. Посѣдали, а очи ажъ злипають ся, тагъ дуже спати хоче ся. Парашка сперла голову на плече матери. Ганна оперла ся о одѣвѣрокъ и сплѣтъ собѣи.
Стали панѣи сходити ся. Одѣна дѣпѣи ся на спячѣи жѣнки та каже до своего товариша:
— Отъ щасливѣи люди, що такъ можутъ спати, а я тои ночи гравъ до другогю годнѣи преферанса и мѣмо того до 6. годнѣи рана не мѣгъ заснути.
Якѣи сѣлуга судовый побудѣи ихъ и сказавъ, что теперъ можна йти до пана „сендзѣого“.
Жѣнки прокинулись. Въ першѣи хвилѣи не знали, что зѣ ними. Пѣшли до канцелярии. Приходѣи, низько кланяють ся, та йдѣи въ руку цѣлувати.
— А що тамъ бабы скажете—а га! то ты зѣ тою курателею твоего чѣловѣка... А то ты пѣче, что менѣи дѣхати не даешъ.
— Ой пѣче панѣонку ясенѣкѣи, пѣче, каже Ганна кланяючись до землѣи — вчера продавъ той пѣница найкраспу нивку, Боже за що...
— Може ты его перестала любити? жартуе собѣи судѣи.
— Та якъ его любити, коли мене бѣе, что свѣта не бачу...
— На тое, то я тобѣи не пораджу. Я не поставлю коло тебе вартѣвника, чтобы тебе чѣловѣкъ не бѣивъ.
— Та найбы вже було, что хоче, кобы хоть ему грунту не можна было продати, бо прѣиде ся пѣйти зѣ торбою.
— Но, но, тое зрѣбитѣи ся, але треба еще трохи почекати...
— Але-жь панѣонку — обзывае ся Парашка, заки то буде, то вѣсо продасть...
— Ого! яка прудка, то ты такъ на своего батька? Добре ему муситъ бути, колпъ таку дочку має... гадина!
Ганна трунула дочку лѣктемъ, чтобы мѣвчала, а сама каже:
— Не дѣвуйте ся панѣонку, отъ бѣда зѣ неп говорить, але оно на правду такъ, что заки прѣиде тото пѣсѣмо, то вѣсѣи вѣсо продасть...
— Та най продае, гукнувъ панѣи „сендзѣи“, бо му вѣльно, поки сму буде не вѣльно — розумѣишь? Вѣсѣи вы добры, отъ и вѣдъ тебе горѣвка смердѣи, ажъ тобѣи шѣсокъ почерволивъ. Вы все пѣяницѣи... маршь! п чекай... не ты одна...

люди, что мали въ судѣи дѣло, приходѣи навѣсти ся. Одинъ пѣть, щобъ роззѣрѣти ся въ зимову пору, другѣи зѣ радости, что выграли справу, третѣи зѣ смутку горя, что справу прогнали — але чи зѣ той, або иншои причины хто тутъ приходѣи, то на те, абы выпити. Ганна и Парашка не знали, что зѣ собою зрѣбити въ такой глотѣ, бо имъ ще николи не доводило ся въ такомъ бути. Стали оглядати ся на вѣс боки. Ихъ заразъ помѣтивъ жидокъ, что се новѣтнѣи якѣи.
— Чого вамъ треба газдынѣи? прощупу судѣи...
Жѣнки поглянули по собѣи. Парашка нагадала собѣи, что взяла вчера за пряжу вѣдъ войтихъ три шѣстки и завязала въ концѣи хустки передъ батькомъ. Трунула маму лѣктемъ и каже: я маю гроши, треба бы чимъ загрѣти ся, бо мною ажъ телепае зимно, хѣба напиймо ся трохи горѣвки.
— Дайте намъ по чарѣи горѣвки, каже матѣи, та по кавальчику хлѣба... Жидъ поналивавъ. Пѣть, хотяи имъ соромно, что се въ шинку, але что зрѣбѣи, якъ перемокнешъ до сорочки, а зубы обѣи зубы гоника вытѣнають. Посѣдали бѣлы пѣчи. Кусятъ жидѣвскѣи хлѣбъ та грѣють коло пѣчи, то спвну, то руки, то ноги.
Пересѣдѣли тамъ зѣ годнѣи. Хотѣли еще зѣчѣтати, ажъ панѣи зѣ обѣду варнуть ся. Та ба! Жидовнѣи мѣсца жалъ,

The only Russian political Newspaper published in this Country; circulating in all parts of the United States and Canada, wherever the Russian language is spoken.

Published at 144, South Franklin str; Shamokin, Pa. of each week by the Svoboda Publishing Co.

ADVERTISING RATES: One inch per annum... \$10.00 Six months... 6.00

All communications should be addressed to: Svoboda Printing Office 144 S. Franklin, str. Shamokin, Pa.

Предплата річна .....2.00 До старого краю..... 3.00

Всі дописи і гроші просямъ высылати підъ адресу: To "Svoboda" Printing Office 144 S. Franklin, str. Shamokin, Pa.

Наша газета виходить що тижня в Четверь.

Entered the post office at Shamokin, Pa. as second class mail matter.

У В А Г А.

Хотячі приступити до „Сюзю“ найпосылають вступне і мѣсячне до касиери.

Mr. Gr. Chylak Oluphant Pa.

И увѣдомити секретара підъ адресою.

Rev. Nestor Dmytriw Mt. Carmel, Pa. P. O. Box. 599.

Друкарня „Свободы“ выготвяе дуже точно, скоро и дешево всякй рѣчи, якъ: тикеты на балѣ, выправки; статута для Братства; водозвы, листы и въ загалѣ всякй рѣчи входячй въ кругъ дѣляна друкарнѣ, въ мовахъ: руской, польской и словацкой.

ВѢСТИ ЗЪ АМЕРИКИ.

Дописъ „Свободы“ Питебургъ. №. 15-го января 1896. Хвальна Редакціо!

Прощу помѣтити тыхъ кѣлька рѣдкѣвъ въ нашій „Свободѣ“ о Питебургскихъ Русинѣхъ. Наєвъ Русинѣвъ жѣ у Питебургу вельми поважне число, не такъ зъ Галичины, але досѣгъ зъ Угорской Руси.

Маємо ажъ три Братства: Братство св. О. Николая, св. Іоанна Крестителя и св. АА. Петра и Павла. Скаже не оденъ, чому они тамъ не маюгъ одного, великого Братства, толькѣ суть такъ порозривані, коли суть всѣ Русины, и въ одномъ мѣстѣ. А то видите, такъ дѣе ся. Кождый хотѣвъ бы своимъ паномъ бути и газдовати своимъ розумомъ. Не було такого, котрый бы такъ порядкомъ робивъ, якъ днесъ дѣе ся. Одже-жъ про то всѣ непорозумѣня повставали въ парафіи.

Днесъ слава Богу вже есть суночній межи нами. А мушу ще то додати, що дня 12. с. м. вѣдбуло ся голосоване до Рады Церковной, а то такъ красно безъ жадноа сварнѣ, що варто було и подивити ся. По окѣнченю св. Литургии О. Стефановичъ задержали въ церкви всѣхъ парохіянъ, котры на ихъ вопросы выголосовали изъ помежи себе нову Раду на рѣкъ 1896. А понеже есть досѣгъ Русинѣвъ зъ Угорской Руси, то зѣстало выбранныхъ половина зъ нихъ, а половина зъ Галичанъ, на ще всѣ радо пристали и суть тымъ задоволені.

Теперь напомнимъ ли- годнымъ словомъ тыхъ, котры ще до сего часу не дали ся спознати, що они суть Русинами — а много, много есть такихъ, що не дбае о свою народность, що вѣнь есть Русиномъ, а дѣмъ жѣе зъ дня на день и марнеуе грошъ на пустій рѣчи. Брати милі, подиймо собѣ руки и шануймо ся а не марнѣмъ гроша, но тамъ волимо дати, где можемо собѣ заслужити на ласку у Бога, а честь у людей.

Дальше доношу, що у Питебургу теперь работа планно иде; всѣ Оливеровы фабрики не роблять, толькѣ по 3 дни въ тижню, толькѣ що одна пайновня добре робить.

Д. К.

Юнкерс. п. №. 18. января. 1896. Почтенна Редакціо!

Прощу тыхъ пару рядкѣвъ помѣтити въ Вашій газетѣ.

У насъ въ Юнкерсѣ работа иде добре и есть насъ Русинѣвъ много зъ Галичины и Угорской Руси, але по большій части есть зъ Галичины, якъ зъ Угорской Руси и заложили мы собѣ Братство подѣ именемъ св. Архистратига Михаила и хвала Богу наше Братство процвѣтає, що разъ то ся насъ причинає. Але щожъ зъ того, коли ся до насъ приближили тоті перекинчики зъ Майфильдъ, Па.

Въ Майфильдѣ ихъ вже знаютъ, то вже ихъ нѣхто не слушає, бо вже ся кождый Русинъ переконавъ, що они за одні. Якъ вже не мали паномъ бути въ Майфильдѣ, то пріѣхали ту до Юнкерсѣ где съ нашихъ братья всѣ незнають, що они за одні, бо знаете они дуже честній люде показують ся, днѣ-бы нѣхто нелодумавъ, що они такі, бо знаете, якъ они кажутъ, то они тверді Русины и мы бы за нихъ и поприсягали, що они честній люде, а якъ по Московски знаютъ балакати, то и дыво, де они ся такъ могли научити. Правда, що они зѣ своего села не були нѣгде толькѣ просто пріѣхали до Америки. А въ Америци не были нѣгде толькѣ въ Майфильдѣ, Па., а якъ вже мусѣли йти зъ Майфильдъ, то пріѣхали ту, до Юнкерсѣ. Та правда, и ту трафили досѣгъ добре, бо остали паномъ секретаромъ, але ту Русины не думатъ ся вамъ такъ звести, якъ въ Майфильдѣ, щобысьте ихъ задрили на православіє; ту не мѣстите анѣ такъ балакати по москальски, бо наши батьки такъ не балакали, анѣ вашъ ojciec tak nie mówił, бо не чудо бы було, щобысьте po polsku mówili, бо вашъ ojciec tak samo polak był i po polsku mówił. А за то, що вы остали въ насъ за секретари, то можете по руски бесѣдовати, бо знаю добре, що въ Допици люде знаютъ по руски то и вы знаете.

Такъ дорогой Брати въ Юнкерсѣ намятайте, щобысьте ся тымъ перекинчикамъ не дали зблзвнги, майте ся на осторожности, щобы вѣнь васъ не вырхтувавъ, бо якъ его допустите такъ курудзяноу мукп, котру Парашка выпросила у сусѣдки. Иванъ протеръ очи и давай сварити ся.

— Ты, суко, ходила до суду на мене жалувати ся? Я знаю добре, ты еяка така... я васъ поубиваю... Пожди! заки пріѣде тотъ твой „куратель“, то я всею продамъ, такъ, щобысь знала... будешь тогда господарити — почекай!

— Та хибъ-жѣ тобѣ буде лѣшче? Богъ зъ тобою Иване... та и ты пойдешь тогда на жерны... стала егъ Ганна крѣзь слезы уговорювати.

— Нѣ! не поїду. Прощу вѣсо, а тогда повѣшу ся... розумѣешь? але ты не будешь мати нич!

— Мати и дочка йно перехрестили ся Очвидячки бѣсь вступавъ.

— Абысь знала, що я вчера продалъ нивку на залажо... так!

— А Господь бы тебе скаравъ! Щожъ мы бѣдній будемо робити... Матѣнко Божа ратуј нас!

— А по що ты на мене въ судѣ „курателью“ заводила га?

— Та чи я бы такъ робила, якбы ты не пилъ?

— Менѣ вольно пити, бо я господарь, а тобѣ засе! Ты своего нпчого не маешь.

якъ тамтотй въ Ма... одѣ то и васъ такъ вырхтує. Оставайте здорові!

А не дайте ся звести, то васъ напомнимъ.

І. П.

ВѢСТИ ИЗЪ СТАРОГО КРАЮ.

Зъ Немировщины пшуть до „Дѣла“.

На саме Зачате Пр. Дѣвы, въ часъ, коли вѣдправлялось по церквахъ Богослужене, то панъ дѣдичъ зъ Немарова п. Кароль Крузенштернь, выправивъ собѣ польоване и зѣгнавъ до нагѣнки тму Русинѣвъ. Бѣдній люде мусѣли послухати вельможного пана, бо панокъ не продасть патика дровъ зъ лѣса тай ще и иншій пакости може робити. Чи то не панщина, чи то не стара бутна Польща? — толькѣ въ Австрии, де милостивый Монархъ дуже ласкавый для вѣрныхъ Русинѣвъ.

Галициій соймъ, або „sejmik polski“ отворено 28. грудня м. р. По вѣдправленю богослужена по катедрахъ руской и польской кн. І. Сангушко и маршалокъ гр. Ст. Вадені вѣдповѣдными промовами.

Есть звычай, що маршалокъ промовляє при вѣдкрытѣ сойму кѣлька словъ для нарады и по руски. Ст. Вадені промовивъ по руски слѣдуючій слова:

Витаю сердечно рускихъ послѣвъ и зазначую, що будучи маршалкомъ остану вѣрнымъ тымъ самымъ чувствамъ и засадамъ, котры я въ дотеперѣшномъ своемъ обягу дѣляна, именно яко посолъ, при многихъ нагодахъ задокументувавъ. Програма, на котрой основѣ переважна часть рускихъ послѣвъ до сойму есть вынбрана и котра то програма найшла въ попередномъ соймѣ и въ цѣломъ краю живе попере, безперечно улекшитъ въ каждой спеціальной справѣ порозумѣне мѣжь рускими послами и польскою большостію. Оправдані бажаня рускихъ послѣвъ що-до розвитку руской народности соймъ вѣрно, якъ надѣю ся и чого горячо бажаю, прихильно розважить и по возможности узгляднитъ. Вѣдтакъ (по польски): Высказую бажане, щобы руека суспѣльность, не зрѣйкачи ся здѣйствениа того, що она уважає для розвитку своей народности необходимымъ, признала, що соймъ якъ разъ въ послѣдномъ шестилѣтѣ покористувавъ ся неодною нагодоу, щобы свою дѣальность для культурного розвитку народности руской заманифестувати.

Нашѣтникъ заповѣвъ, що справедливо буде вѣдносити ся до руской народности и удѣлти все прихильнои рады, если Русины зъ повѣнымъ довѣриємъ будутъ до него вѣдносити ся. Певно Русины булѣтъ лѣшче выйшли зѣ своею депутацією до Вѣдня, додавъ намѣтникъ, еслибъ були послушали его рады. Бѣдній ти Русины, невдячній Русины!

Мають толькѣ добрыхъ батькѣвъ, котры душу дали бы за нихъ, а они не хотять слухати. — Вѣдтакъ промовлявъ посолъ Барвѣнскій, на сей разъ зовѣсмъ рѣчево говоривъ, а вѣдтакъ забравъ слово салюновий радикалъ пос. Окуневскій, котрый застерѣгъ ся противъ подѣлу рускихъ послѣвъ на програмовыхъ и не програмовыхъ, а оба посла высказались зъ доганоу для правительства и полякѣвъ въ надужитяхъ при тамтогорѣчныхъ выборахъ до сойму. Рускій клубъ не мѣгъ злѣпнати ся, хотъ бы въ шпунту цѣлѣность, лишь урадили сходити ся вѣдъ часу до часу на пораду въ справахъ важѣйшихъ. По выборѣ комисіи приступивъ соймъ до нарады.

Цѣкава подѣя лучилась по Богослуженю въ св. Юра, въ день отворена сойму. Рускій посла удались до Ем. кардинала Сембратовича, щобы представити ся. Послы селяне: Остапчукъ, Новаковский и Винничукъ, не хотѣли зайти до кардинальской палаты, а посолъ Окуневскій, не будучи въ силѣ намовити упертыхъ до палаты. Цѣкавыи то обявъ у нашихъ хлопѣвъ, Де-монструють противъ тронѣвъ, якъ каже „Буковина“ — тай демонструють на-

послѣвъ и противъ своего кардинала. Що то дальше буде — то вже не знати!

— Про Бразилію творить собѣ нашъ народъ всякй казки — и одну зъ многихъ записивъ и при- славъ дописуватель зъ Сокальщины до „Дѣла“. Оденъ господарь розказувавъ ось- що:

Нашъ селянинъ переселивъ ся до Бразиліи. Дали ему тамъ грунтъ подѣ самымъ лѣсомъ, — вже-жъ то дерева въ тыхъ лѣсахъ нѣхто не купує, бери, кѣлька самъ хочешь, чи то на опалѣ, чи на будынки... И выѣхавъ вѣнь волами той грунтъ орати. Взявъ вѣнь зъ собою торбу зъ хлѣбомъ. Ажъ ось диви ся! зъ сего лѣса выходять три дикуны, два великі а оденъ малый и стали на него руками махати. Нашъ христіанинъ, не надумуючи ся богато, вынявъ хлѣбъ зъ торбы и укронивъ зъ него три кусники: для дѣвохъ великихъ троха болѣнній, для третьего малого меншій кусникъ. Той малый знатъ розгнѣвавъ ся, що его меньшимъ кусникомъ надѣлывъ, кинувъ хлѣбомъ объ землю. Нашъ чоловѣкъ за для святого спокою укронивъ ему большій кусникъ. Дикуны поповѣши, щезли у темномъ лѣсѣ. На другій день выѣхавъ нашъ селянинъ зновъ орати и взявъ зъ собою полный мѣшокъ хлѣба. Ажъ тутъ выспало ся зъ лѣса вже богато дикуновъ. Нашъ христіанинъ розвязавъ мѣшокъ зъ хлѣбомъ и ставъ всѣхъ надѣлать спорными кусниками. Всѣ поживили ся и мѣшокъ ставъ порожный. Тогда дикуны всадили нашего брата на-силу въ той мѣшокъ, завязали, взяли на плечѣ и гайда зъ нимъ у лѣсъ! Той подумавъ собѣ: „А вже-жъ теперь менѣ конецъ буде!“ Дикуны несли сѣрхому довго, дуже довго, и занесли до превеликой пещеры. Тутъ скинули мѣшокъ и розвязали. Нашъ христіанинъ дивить ся — пещера превелика а яснѣсть въ нѣй така, мѣвь бы десять сонцъ свѣтило. А знаете, зъ вѣдки брала ся така яснѣсть? Ну, певно зъ васъ нѣхто не угадає! Пещера ся була выложена самими діамантами. Тогда дикуны взяли спорный кусникъ діаманту и

вложили въ той мѣшокъ, що въ нѣмъ притаскали нашего брата, и завдали ему на плечѣ. Потомъ выпровадили его зъ пещеры и казали, куда йти, щобы не заблудивъ зъ дороги. Той йшовъ довгий часъ черезъ лѣсову гушавину, вѣднці выйшовъ на чисте поле, и побачивъ, якъ его воли спокойно траву глѣдали. Вѣнь вернувъ до дому, спровадъ діамантъ за превелику суму грошей и купивъ сто пѣтдесять морговъ пше- ничного групу — ну, и ставъ великимъ паномъ.“

Межи слухателями раздають ся голоса: „Ось то куме, але!“ — „Ну и сиди-жъ тутъ, не знати чого! Хибъ намъ ждати, ажъ здекуційникъ пріѣде, щобы зъ насъ шкѣру дерти!“

— У Львовѣ вѣдбули ся Зборы радикальной руской партіи дня 29. и 30. грудня. 1895 р.

Зборы вѣдкрывъ В. Будзиновскій, редакторъ „Радикала“ и „Громадского Голосу.“ — На предѣателя выбрано Др. Ів. Франка.

Поодинокій реферантъ здали справу про рухъ радикализму въ поодинокихъ повѣтахъ — а вѣдтакъ принято програму, котра дуже рѣжнитъ ся вѣдъ програмы радикаловъ минувшой doby. Крѣмъ програмы, котра майже живцемъ взята, зъ програмы нѣмецкихъ социаль-демократѣвъ, радили такожъ надѣ тымъ, якы мають бути взаимній вѣдносины мѣжь партиєю и послами, коты взяли участь въ нарадахъ. Однакъ той справы ясно не порѣшено. Пос. Окуневскій забравъ голосъ першого для нарады (на другій день вже не явивъ ся на зборахъ) и хочъ въ многимъ похваливъ змѣнену програму, то вѣдтакъ ще въ болшихъ точкахъ ея зна- нивъ, а остаточно не сказавъ нѣчого рѣшучого. Другій посла: Остапчукъ и Новаковский не могли заявити ся анѣ цѣлковито за програмоу, анѣ за породоу, щобы зъ п. Окуневскимъ не могли мати нѣчого вспѣльного въ соймѣ, бо заявили, що годѣ имъ самимъ буде ориентоватись въ справахъ соймовыхъ. Пос. Окуневскій, якъ мы собѣ пригадуемо кпль, собѣ на першихъ зборахъ

Жѣнки не знали, що робити. Панъ судія розсердпвъ ся. Ганна суне цѣлдувати въ руку, та хоче перепрошувати, але панъ судія толькѣ стрѣпавъ руками и крикнувъ: зъ Богомъ!

Жѣнки выйшли. Не жалъ имъ того, що ихъ поганьбили, панищамъ назвали, за двери выгнали, але жалъ имъ того, що панъ „свѣдзя“ всердпдись, та недали ся навѣтъ въ руку поцѣлувати — тай теперь, то вже певно письмо не пріѣде.

— На що було Парашко горѣвку пити? Чортъ насъ подкусивъ хибъ, а вѣнь заразъ познавъ, що вѣдъ насъ горѣвкою чути. Паны звычайно дѣлкатый на нашй мужицкыи занасы... теперь все пропало.

— Хибъ-жѣ то, мамо, грѣхъ? Або мы упили ся, чи що? Якъ бы я не такъ змерзла, що души въ собѣ не чула, то певно-бы на то не подивила ся. Та знаете, що въ дворѣ на работѣ я николи не по, хотай дають ажъ три разы горѣвки.

Вертають до дому. Теперь легче йти, бо вѣтеръ вже въ плечѣ вѣе та подганяє. Лише треба добре держати ся на ногахъ, бо ховско. Не говорятъ до себе ничего, але кожда зъ нихъ цѣ иншого гадає. Ганнѣ здає ся, що все пропало и вже видить себе зъ торбою подѣ церковю зъ старцими; Парашка лише губы закусила зъ досады: нѣ, то нѣ, то пойдъ въ службу.

Приходятъ до дому. Уже нѣчь. Дверѣ сѣнній лежать выломанй середъ сѣней. Хотяй дверѣ съ половины отпнени, въ хатѣ зимно, а на постели хрѣпе Иванъ. Пошукала Парашка сѣрника зисѣвѣтила каганецъ, подѣ ногамы якѣсь черепа хрупоче.

— Господи! а тутъ що? Хибъ тутъ розбойники гостювали?

Вѣкна повыбыванй, всѣ миски и горшки на земли въ черепкахъ, образы на стѣнѣ погочвений, а скринья зарубана сокпроу. На постели лежить горѣнничъ Иванъ зъ отворенымъ ротомъ въ котромъ клекотитъ якъ въ горци, зъ розхрѣстаноу грудію, руки далеко вѣдъ себе розкинувъ.

— Щожъ мы бѣдній будемо робити?

Парашка вытягнула зъ постелѣ трохи соломы, поскрѣчивала въ клубки, та позатыкала повыбыванй шибѣ. Вѣдтакъ принесла зъ сѣней трохи рѣща и затопила на пріишѣчку. Поставили бѣля огня и грѣють ся. На вѣду забули, та и добре, бо нѣчого вѣти. Сушати при огни перемакли лахи, тай плачуть.

Другой днины прокинувъ ся Иванъ вже коло полудня. За той часъ жѣнки позаклевали лаперами езекуційными, котрыхъ было повно за образами, побитій шибѣ, вывели зъ хаты черепя, поставили сѣнній дверѣ на бѣгуны, и зварили якобѣ юшки на вѣдѣ зъ ко-

порохувавъ ся за вчерашне... то ты будешь передомною хату замыкати?

И знову кинувъ ся жѣнку бити куды попало...

ІІ.

Таке водило ся три недѣлѣ. Иванъ пилъ вѣдъ рави до ночи, продававъ поле по куснику за пѣвъ дармо, выносивъ зъ хаты що нѣдѣ руки пошало, вычистивъ комору, вѣдорвавъ замокъ вѣдъ скринѣ и повноносивъ имате и одежу — а письма зъ суду якъ нема такъ нема. Жѣнки зарабатяли тымъ, що брали у сусѣдокъ повѣсема прѣсти и за того жили. Та не задовоо спостерегли, що Иванъ краде по одному моткови прѣжи, та носить въ коршму. Газданѣ-сусѣдки стали сердитись а далѣ жадна не хотѣла Ганнѣ повѣсема повѣрвати.

Мати зъ дочкою нарадившись стали ходити до сусѣдѣвъ зъ работоу. Зъ того о столько имъ было лѣшче, що сидятъ въ теплой хатѣ, та разъ въ днину зѣдватъ теплоу стравы. Але знова сердце кровавитъ ся, коли дивлять ся на чуже жите-буте, та згаду- ютъ, що и у нихъ такъ колѣсь было, та минуло ся. На нѣчь вертають до дому, рукъ собѣ зъ працѣ не чуять, а зъ пальцѣвъ ажъ шкѣра позлазла вѣдъ веретена. Вертає и Иванъ зъ корчмы въ чѣырн боки, та все собѣ знаѣде щось, щобы жѣнку та дочку выбити.

Одного дня доповѣли люде Ганнѣ, що Иванъ продѣе хату зъ огородомъ. Мошко купує для своего зятя, та въ недѣлю вѣдуть до нотаря робити письмо, бо жидъ якоєсь не вѣрить въ тое, що писаръ въ коршмѣ списує.

Бѣдній жѣнки не знаютъ, що робити. Пѣйшли бы до суду, до нанѣвъ пожалувати ся, абы не допустили продати — та чи оно на що прѣдѣст ся? Чи разъ вже ходили? Того дня была пятница. Ганна взяла повѣсемо до дому, бо у той газдынѣ не было можъ того дня сидѣти. Тамъ рѣзали вепра на свята. Парашка докѣнчувала свои кужелѣ, а Ганна мотала рахуючю пасма. Два мѣтки лежали вже готовй на скринѣ. Въ той хвилѣ вѣдчинили ся дверѣ и до хаты втѣочивъ ся паныи Иванъ. Ганна кинувши мотавило прятала мѣтки поза себе...

— Ого! почекай, каже Иванъ ледве переводячи языкѣмъ — менѣ якъ разъ нестало на завтра на горѣвку, а грошѣ будуть ажъ въ недѣлю — давай сюда!

— Та ты знаешь, что то не мое, якъ могу тобѣ чуже давати? — То ты суко для мене таков марничѣ жалуешь? Хибъ-жѣ я не варта кѣлька шѣстоку за тое что на тебе голодную працюю? зарать не прѣжу.

Конецъ будѣ.

радикаловъ зъ гадки, щобъ радикалы ставили своихъ кандидатомъ до союму. Колись фактъ довершений, що послы радикальнй вже входять въ соймъ, вонъ еще и тепер не знае, яке становишко зняти взглядомъ той партіи, до котрой вонъ вѣдь парадъ, зъ моды належава. Разъ писавъ добр. М. Павликъ въ „Народъ“, що п. Окуневскій для-того радикальнй носоль, бо выбивъ радикально одно-го польского панка. Здае ся больше радикализму у п. Окуневского нема!

ПЕРЕГЛЯДЪ ПОЛІТИЧНЙ

Зъ уваги на загальнй интересъ, який будить справа Венецїелъ, не вѣдь рѣчи буде, розказати коротко исторію той країны и давного спору, що веде ся мѣжъ нею, а Англією. Венецїелею, т. зн. малою Венецїєю, названо пер-вѣстно мале индїанське село, збудована подобно якъ Венецїя на паляхъ при півночно-входномъ березѣ морекѣмъ полудневои Америкы. Опѣсля перейшла тая назва на цѣлу країну, що вѣдь 16. столѣтя належала до Испанїи. ажъ до р. 1810. Въ томъ роцѣ оголошена колонїя свою независимѣсть вѣдь старого краю и назвала ся американскою федерацїєю, чи то сполучеными державами Венецїелъ. Настали кровавай войны то зъ Испанїямъ то домашнй усобицѣ, поки ажъ въ р. 1845 договоромъ мадрит-скимъ Испанїя узнала независимѣсть Венецїелъ. Але и опѣсля не уважала республіка тревалою спокою: то домашна война расова, то революцїя такъ изъ стороны президентѣвъ, якъ и поодинокимъ сполученымъ країнъ чи то державъ, при томъ часті змѣны конетитуцїи. — те все разомъ не давало республіцѣ розвивати ся спокійно дома и скрѣпляти ся на зверхъ. До-дати ще треба, що цѣла держава займае обширъ землѣ цѣлота раза большій нѣжъ австрїйско-угорска монархїя, а всеи людности ке подѣ конецъ 60-тыхъ роковъ не числено больше двохъ милїонѣвъ душъ; то не дивнїця, що Англія, маючи заръ разъ въ сѣсѣдствѣ вѣдь веходу свои посѣлости, котрї въ р. 1814 переняла вѣдь Нидерландїи, обширпувала слабуюку республіку безъ вїпну и зъ питомою холодною кровїю. Природноу граншею мѣжъ Венецїєю а посѣлостями англїйскимъ с рѣка Ескїбо. Але тую граншю переступили англїйцѣ, коли ще Венецїеля вела зъ Испанцїями войну за волю, а въ 1827 посунули ся по рѣку Мороко. Опѣсля въ р. 1840 выслали инжїнера Шомбургга для помѣровъ и установленїя граншїцъ. Англїйска комїсія зъ Шомбурггомъ приняла въ р. 1843. рѣку Помарокъ за граншю мѣжъ Венецїєю, а брїтїйскою Гвїяною. Того самоволею присвоили собѣ Англїйцѣ майже половину венецїельского обширу. Але и на томъ ще не скончїло ся. И пѣснїише не переставали они посувати ся все дальше, хочъ республіка завѣдла протестувала. На тї протесты Англїя зо пѣснѣт радонъ визначала республіцѣ чимъ разъ дальшїя граншїцѣ, на котрї они очевидно

не хотѣли присѣгати. Въ роцѣ 1882 вмѣшуютъ ся въ справу Сполученїи державы півночнои Америкы, и за ихъ причиноу Венецїеля хотѣла згодити ся на судъ розѣснїи; тогдѣшнїи англїйскїи президентъ министрѣвъ Гренвїлъ такожъ вже приставава на те. Але за разъ потѣмъ наставъ по нѣмъ Сельсберї и не пристава на розѣснїи судѣ. Склало ся це, що въ серпнїи мин. року перейшли Венецїельцѣ граншю, означену Англїєю, и стали зрубувати дерево. Полїцїя англїйска зогнала ихъ. Але въ сѣчнїи с. р. прїїшли зновъ туды венецїельскїи люде узброєнїи, поїмали англїйскїхъ полїцїантѣвъ и забрали зъ собою. Президентъ республіки велѣвъ ихъ опѣсля пустити; але Англія зажадала за се нарушене граншїцъ и своєи власти, якъ кажутъ, 60.000 долларѣвъ вѣдшкодованя. Венецїеля не хоче платити, бо не узнае права Англїи до той країны, де поїмано англїйскїхъ полїцїантѣвъ. Справа волѣла ся довго, ажъ въ липноу минув. року вмѣшало ся вашинтонське правительство и переслало Англїи ноту, въ котрой покликкуе ся на т. зв. доктрину Монроого, що нѣяка европейска держава не мае права займати землю въ Америкѣ, або свой посѣлости силноу розширяти. На тую ноту вѣдповѣвъ лордъ Сельсберї ажъ недавно.

Новшїи вѣсти пояснюють справу, длячого президентъ Сполученымъ державъ уложивъ свое послане до конгрессу вѣдь разу въ такомъ остроумъ, майже военномъ тонѣ. Ото выслаючи въ липноу с. р. свою ноту до англїйского правительства, просивъ о якъ найскорѣйшу вѣдповѣдь. Тымчасомъ Англія вѣдповѣди ему не давала, лише чимъ разъ больше тїсла на Венецїелю и вкѣнци загрозила їй, що сейчасъ займе спѣрнїи обширъ землѣ. Тогдѣ то президентъ Сполученымъ державъ выступивъ зъ своимъ посланїемъ. Ажъ въ колька день опѣсля надѣїшила такъ довго выжидана вѣдповѣдь Англїи, и такожъ вѣдмовна. Але хочъ и доси обѣ стороны завзято и остро стоять проти себе, такъ загальна гадка е, що до войнѣ на певно не прїїде. И такъ доносить, що росїйске правительство черезъ когось, що належить до царекон родины, доштыувало на дворѣ англїйскѣмъ, чи Англїи не було бы се на руку, чтобы Россїя, зѣстаючи въ стальныхъ дружнѣхъ зносинахъ зъ Вашингтономъ, приняла ся зробити зроду въ справѣ венецїельскѣи. На те мала Англія дати вѣдповѣдь, що тамъ надѣють ся покѣнчїти справу по доброму про-сто зъ Венецїелею, поки ще американьска комїсія почне свое дѣло.

— На Кубѣ ношїю лапаяють тї особи, котрї симпатизують зъ повстанцїями и рострѣлюють.

— Въ Арменїи Турки спалили 176 осадъ зъ 8.050 домами. 92.000 Вѣрменъ зѣстало безъ даху, а 15,845 зъ ихъ убито до сего часу. Лиє ся людска кровь, а цѣсаръ и король нѣбы нашїи опѣкуны давять ся спокійно на то. Але войнѣ такъ не буде — сказавъ Ротнїльдъ.

НОВИНИ.

ДО „СВОБОДЫ“.

Витай намъ „Свободо“ Уже побольшена! Будь-же ты вѣдь нынѣ Всуды угощена!

Май-же у кождѣи Прїють рускѣи хатѣ, Най муть ты Русины Веѣ а веѣ читати!

Взбуджай у ихъ серцо Хѣтъ, любовь до „своего“, Най знають, що соромъ Пертїеь до „чужого“.

Промовъ до повсѣнныхъ Огненнымъ глаголомъ, Загрѣй ихъ до дѣла Та ихъ роднымъ словомъ!

Скажи веѣмъ робочимъ Щобъ не сумовали — Що станесъ зъ роднею Наколїеь вмиралїи.

О „Союзу“ згадай имъ: Що хто кленомъ стане, Пятьсотъ „посмертного“ Роднаа дѣстане!..

Скажи веѣмъ вѣдь себе Отсю благоу вѣсть: Що всюда ты будешъ Въ рускѣи хатѣ гѣсть.

Бо ты непѣдкупна Ступаешъ ихъ порогъ — Зъ бажанемъ освѣты Якъ знае се и Богъ.

Гр. Гр. — Честь Вамъ, що ступаете смѣлымъ, широкимъ крокомъ по народнѣи нынѣ. Пїттсбургскїи Русины.

книжкѣ, загальнои вартостї 749,489 долларѣвъ. — На закупно книжкѣ школьнѣхъ для школѣ публичнѣхъ — (бо ученики веѣ книжки, зошиты, пера и всякїи приборы школьнїи даромъ дѣстають въ школахъ публичнѣхъ) — въ роцѣ школьнѣмъ кончачомъ ся 31. червня 1895 р. выдано 139,939 долларѣвъ, на закупно приборѣвъ школьнѣхъ 502,104 долларѣвъ. Кошты удержаня школѣ публичнѣхъ въ штатѣ New York, выносили на роцъ школьнїи 1894—95, 21,976,144 долларѣвъ. Числа показують наглядно, що липненъ одинъ штатъ зъ 45 штатѣвъ Сполуч. Державъ пѣвн. Америкы выдѣе на удержане школѣ одну шесту часть той сумы, котру выдѣе богоспасаема Австрїя et consortes на удержане войска. — Рожнїця лишень въ томъ, що тамъ вѣ старѣмъ кракѣ жebraки, а ту добробыть.

Руска церковь въ Пїттсбургѣ дае ВЕЛИКІЙ БАЛЬ

въ Turner Hall на 13 улїцѣ S. S. дня 11 Лютого 1896. Початокъ о год. 7-ѣи веч. Найлѣпша музыка.

Вступъ ..... 50 цт. Дама сама ..... 25 цт.

Справы робѣтничѣ.

Великїи страйкѣ въ Фїладельфїи всеи службы затрудненои при возахъ електричнѣхъ. еще не скончїивъ ся. Якъ вѣдомо, ще на два тыжднѣ передъ 25. грудня 1895 застрайковали веѣ робѣтнички, за-для чого бувъ ветриманїи рухъ, який звѣчайно можна бацити по веѣхъ мѣстахъ американьскїхъ подѣчасъ Рѣздвяныхъ святѣ. Люде зъ вѣдделенымъ передѣсть не могли дѣстатись до самого мѣста, щобъ закупити дарункѣвъ для своихъ близнїхъ. Вѣзнесъ потерїѣвъ, бо пѣсля обчислени стратили на томъ промьсловѣвъ надъ \$2.000.000. По малыхъ непорозумѣнїяхъ мѣжъ компанїєю, а страйкующими остатнїи вернули до своихъ занятїи, але се не тревало довго, бо компанїя ще и тепер не хоче згодити ся на вымоги робѣтничкѣвъ. Они жадають лишь \$2.00 платнѣ и 10 родннѣ працѣ денно, жадають, щобъ компанїя не вѣддалаля за службы тѣхъ робѣтничкѣвъ, котрї належать до якогось организацїи и цѣлѣи принятѣ назадѣ тѣхъ, котрѣхъ выдалено передъ 10. грудня 1895. Вымоги робѣтничкѣвъ дуже малїи и цѣлкомъ справедливїи, але сытїи голоднѣи не знае, тѣи милїонеры американьскїи не хочуть и чути о томъ, що слушно кому належить ся. Для того сподѣють ся зновъ великого страйку. Нехай добре мѣтають собѣ на весь, нашїи люде, якъ то треба разомъ трѣматї ся, щобъ осягнути де-що; иѣхто за дармо ничъ не дасть, треба вмѣтнїи постѣити оденъ за веѣхъ, а веѣ за одного, а оно прїдасть ся, хотяи бы и въ старѣмъ краю.

— Въ Буфало перестала робити фабрика Pratt & Letchworth. — Безъ робѣты зѣстало 600 робѣтничкѣвъ.

— Коли згадую тѣми колькома рѣдкамъ та цифрами про Пенсильвенїю,

здае ми ся, цѣ шлюу о справахъ „Союза“. Одно зъ другимъ стоить въ конечнѣи звязи. Маю на думцѣ нещастя, який лучили ся манувшого року въ углекопахъ Пенсильвенїи. Колько неща с ли в цѣлѣвъ найшло смерть подѣ чорнымъ дїяментомъ пенсильвенскимъ въ р. 1895? Не богато, бо ажъ 1543... значить 110 выпадкѣвъ больше якъ р. 1894.

Таке довѣдуемо ся зъ справозданя Едварда Родерїка, инспектора первого округа углекопного, котрїи выказуе, що въ окрѣвъ было выпад. лишилось вѣдѣв. сирѣтъ

Table with 4 columns: Name, Deaths, Widows, Orphans. Rows include Scranton, Lack. Co., Pittston, Wilkes-Barre, Shenandoah, Mt. Carmel, and others.

Если порѣвнаемо остатнїи роки мѣжъ собою, що до нещастя, то дѣзнаемо ся, що року было больше нещастя. Зъ того можна заключити, що въ слѣдующихъ рокахъ шо-разъ больше людей буде мусѣло нечаяно гинутїи подѣ вуглемъ лїшкаючи по собѣ бѣднїи вдовы та голїи дѣти. Чїжъ не буде то посмѣховискомъ передъ людьми, если тї вдовы будутъ ице бѣднїишїи ми а дѣти ще голїишїи ми, бо ихъ батько не належавъ до „Союза“? Записуйтесь до „Союза“ чимъ скорше!

ДЕ-ЩО ЦѢКАВОГО.

— Пѣсля статистичнѣхъ даныхъ прїпадае на свѣтѣ на 100 мужчинъ 106 женѣ.

— Въ одномъ мѣстѣ въ Америкѣ певнїи лѣкарь выдѣвъ „на горѣ“ 38 рецептовъ за оденъ день, коли салвоны были позамыканїи.

— Въ Лондонѣ есть 14 тысячъ полицѣвъ, въ Парижѣ 6000, а въ Нью Йорку 3800.

— Недавно тому померъ оденъ Африканецъ лишивши 45 вѣдѣвъ.

— Смерекъ жїе 700 лѣтъ а букъ 245.

ВСЯЧИНА.

Пѣсля недавно оголошеного справозданя, черезъ секретаря Mortona, о станѣ рѣльництва въ Сполученымъ Державахъ есть:

Table with 2 columns: Farm Name, Value. Rows include Farm, 4,594,641; Пересѣчна вартѣсть фармы \$2,909; Загальна вартѣсть фармъ \$13,000,000,000.

Числа тотї, дають богато до мысленя. Рѣльництво приноситъ наибольшїи користи для краю, а що за тое дѣстае вѣдь краю? Чи право такъ опѣкуе ся фармерами, якъ фармеры опѣкують ся мѣскимъ населенїемъ? Якъ ходитъ о переведене якого права въ користи фармерѣвъ, то мало кого тое обходить, якъ справа буде переведена.

Фармеръ, крѣмъ тяжкои своєи працѣ, вкладѣе и капиталъ, а положене его не е лучше вѣдь звѣчайного робѣтничка. Если хто въ мѣстѣ вложитъ \$4,000 въ який „business“, то не потрѣбуе такъ тяжко працювати, якъ фармеръ, а мас далеко большїи зыскъ. А если-бы навѣтъ до банку вѣддатї тую суму, т. е. пересѣчну вартѣсть фармы \$4,000 то по 6 процѣнтъ прїнесе \$240 рѣчного доходу. Если ице зважимо, якъ ошадно мусѣть жити фармеры, абы конецъ сѣ концемъ зѣйшовъ ся, то они за свою тяжку а уцїиву працѣю не мають майже жадной надгороды. Працюють они лишень для капиталїстѣвъ, котрї не працюють, лише гандлюють продуктами рѣльничими.

Кѣлько тютюну выкурюють въ рѣзныхъ краяхъ? Въ Фїнляндїи прїпадае на одного чоловіка рѣчно 100 грамѣвъ, въ Румунїи 200, въ Испанїи 540, въ Англїи 600, въ Францїи, Россїи, Скандинавїи, Нѣмечннѣи и Австрїи пересѣчно 700—900 грамѣвъ. Най больше курять въ пѣвнѣишѣи Америкѣ; ту на одного чоловіка прїпадае 2700 гр. На заспокоене тѣхъ потрѣбъ доставляють Сполученїи Державы Америкы рѣчно 225 милїонѣвъ кгр. тютюну; Индїи 180—190 мил., Австрїя 40—50 мил., Россїя 50 мил., Нѣмеччина 42 мил.

Вѣсь мѣры, безъ лѣку — Що дня курку сыну рѣже Тай носить горѣвку.

Ивасъ привыкъ ѣсти мясо Якъ бувъ въ Америкѣ, Та веѣ куры вонъ поѣвъ зарѣзавъ и телїцю!..

Одного дня мамѣ й каже: „Ой сыну мой любий! Мене й себе ты ведешъ До грѣха, до згубы.“

Якъ самъ каже — грошей много Принѣсь вѣнь до дому Буде за шо зерна купити, И на свѣчку святому.

Ой не тѣшь ся бѣдна мати Твоимъ любымъ сыномъ, Лучше-бъ було щобъ не вертавъ. Та тамъ и загинувъ!..

Извѣхавъ ся зъ неробами Иванъ ледащїя, Въ хатѣ зъ людьми вѣнь не спавъ — Зъ льовфрами въ пивницѣ.

Робота му все смердѣла На легкїи хлѣбѣ взявъ ся: Одной ночи до грѣсернѣ Чрезъ вѣкно доставъ ся.

И накравъ вѣнь добра много Чеше къ кумпанїи Але не встїгъ зъ тѣмъ вѣтчи Злапали злодѣя.

Угарештѣ нашъ Ивасъ Просїдѣвъ три роки, Въ тѣмѣ, смрадѣ такъ вѣнь гнѣвъ, Ажъ вылежавъ боки.

То не зъ майновѣ, вѣдь робѣты Вернувъ вѣнь до краю, Лишь зъ гарешту смердѣлого Въ краденѣмъ убранѣ.

Изъ гарешту по дорожѣ Вступивъ до края — Въ хатѣ души живой нема Лишь гадзвня пѣяна.

Розвернулась середѣ хижїи, Сапе якъ машина, А тамъ въ кутѣ изъ ключами Бавитъ ся дїтина.

Вѣдь дїтїны ключи взявъ Отворивъ куферки... Та до себе самъ сказавъ: „Я тутъ панъ теперки“!..

Три якъ родні брати.

О. Федковича.

(Дальше)

VI.

Другой дини дали менѣ урльопасѣ. Дали кабатъ дражковий, дали мантлинъ стару-стару та дераву, тай пусили. А я такій уже радъ! А де — кажу — мой панъ любый та зодотый! де панъ капраль Ванъ?

— Да нема — кажутъ пошовъ у мѣсто.

Охъ менѣ лишенко! а я цюбъ зъ нимъ и не попрощавъ ся? Я ждати-му, доки вони не вернуть ся зъ мѣста.

— Да не дождай ты богацько, — каже де хто зъ куку, а то фельдфеберъ якъ тебе захопить, то мати менш ся!

— Коли такъ, то хоба йти — думаю я собѣ, а мому пану капральови най Богъ дае, що самъ розумѣ. От такъ думавъ я, та й пошовъ.

А за мѣстомъ — я й нѣ въ той бокъ, а панъ капраль Ванъ якъ разъ проти мене. Я такъ зрадѣвъ. Панъ капраль! — кажу, а я думавъ, що я зъ вами вже не побачусь. Чого вы такъ борзо пошли?

— Да я умисне — кажутъ вони — бо я мавъ ще зъ тобою говорити дещо.

А багацько тобѣ миль до дому? кажи правду.

— Сорокъ миль, да ще й колька, — кажу я.

— Вони на те нѣчого, лашъ дивють ся на ментлиночку тую дѣраву, тай кивають головою. А то студѣнь така, Господи! еказано передъ Рождвомъ.

— Ходи — кажутъ у шинокъ, выпесо вина! Выпили мы вина, Господи, що добре: я го доси и не пивъ. Оттакого, думаю собѣ, кобы то братикови тому хворому вынести! (бо въ мене все на гадицѣ, що я братика своего ще застану). Ну, лѣчо, гадаю я собѣ: кобы то иштити ся на Вѣжницю, не бѣди, нѣ пити-му цѣлу дорогу, а ви на мушу своему братикови вынести.

Часъ менѣ до касарнѣ, стали нарештѣ панъ капраль казати, выймають пиль левѣвъ баночку, тай дають менѣ.

А це на що? — кажу я.

— На дорогу, здасть ся, кобы ихъ больше мавъ, то я бы тобѣ и больше давъ, а такъ не маю, бери що сѣ.

Да я, — кажу — зафаеувавъ два левы сѣбѣ; менѣ доста буде.

Вони ажъ розсердились. Коли я тобѣ даю, то бери, — кажутъ. Коли вже не те, то хоть кожушокъ собѣ купиши. Теперь студено.

Не хотѣвъ я ихъ больше гнѣвати, узавъ. За два левы, думаю я собѣ, купю нѣни добру хустку, топленьку, за лева шовкову хустку брагови до шѣ, а по левови кождой сестрѣ по ринтукхови тонкому та широкому.

Попрачалась; подякувавъ своему панови капральови якъ умѣвъ, тай пошовъ. А тутъ не студѣнь нѣ! ажъ око вяне.

VII.

Ще и тыждень не минувъ, а я вже на Вѣжницю. А це саме святый вечеръ; по хатахъ свѣтло видно, чути, якъ добры люде радуютъ ся сиди при вечери, а я собѣ вду зъ цѣлкомъ у рукавъ, тай думаю: що то теперъ у

мене въ дома дѣсть ей. Братика мого мабуть и не мае на свѣтѣ!.. А що нечека, а що сестры? Але побачу, думаю, я собѣ! домовъ нема вже больше якъ чотыри милѣ маленькы, на оновночъ стану або и борше. Посмотривъ за торбинку, чи е веѣ дары та гостиницѣ, що у Бистрици, йдучи, накупивъ?

— Е веѣ!

Иду далѣ, навѣтъ и въ вѣнка не дивлюся, такъ иду. А тутъ такъ мене и тиене щось коло сердца, неначе не що за сердце, и дрѣмлетъ ся менѣ, неначе я пьяный, або що, а я нынѣ и кришнички хлѣба въ устахъ не мавъ, не то що. Да не те, цюбъ не було; були въ мене въ торбинцѣ и два калачѣ пшееницѣ плетенѣ, и фляшка вина доброго и рыбы вызныны штука. Да не буду бѣти, думаю, домовъ принесу. А тутъ менѣ такъ и позѣваесь! сяду, думаю собѣ, припочну минуточку, а водтакъ скорѣшь и поду, якъ водоткну. Сѣвъ собѣ на якѣмъ тамъ приулку, въ очехъ замрило, за сердце ймало. Це я змерзѣ, думаю собѣ; хотѣвъ встати — не здужавъ, поваливъ у свѣтъ. Ратуй, святый Николаю, въ тяжкихъ бѣдахъ, теплымъ нашъ заступниче, ратуй!

VIII.

Прокладаюся — а я вже не въ снѣгу, а въ гарной, теплой постели. Надъ мною стоить оденъ жандаръ, красивый, молоденькый. Бачили вы то ангела, що въ Черновцяхъ у святой Парасковѣ на лѣвыхъ дверехъ намальований? — Такій и же жандаръ бувъ, благий та ясный. Стоить надомною, та дивить ся менѣ въ вѣчи.

Я такъ и стрепнувся, „Охъ менѣ лишенко, кажу, а я де отце?“

„У мене“, каже, жандаръ, „якъ у родного своего брата, або ще лѣпше. Не вставай, сердце, ты дуже хворый.“

Я заразъ нагадавъ собѣ и Онуфрѣ, и Баяо, и урльопѣ. „А се, кажу, якъ я тутъ зайшовъ?“

„Бодай и не згадувати, каже жандаръ, учора зъ вечера йдучи, найшовъ я тебе подѣ однимъ будынкомъ, безъ душѣ.“

„Боже милый, Боже!“... „Такъ тобѣ треба, обѣзавъ ся друиый жандаръ пузатый, що по хатѣ ходивъ та люльку куривъ — не пий!.. А я тои дини и воды въ устахъ не мавъ, не то що. Такй то люде.“

Молоденькому жандареви тольки слезы въ очехъ закрутились. Покивавъ головою, тай сѣвъ собѣ коло мене на постели. Пыкатыи вышповъ зъ хаты.

— Панае кажу, а мундуръ мой взре е?

— Е — каже — не жури ся; и мундуръ е, и торбинка и урльопасѣ.

— Въ урльопасѣ — кажу — бувъ листъ.

— Е и листъ — каже, — я находия.

— Кобы я знавъ, кажу, де мой мундуръ, а бы збиравъ ся. Доста невеселый бувъ жандаръ, а ще засмѣявъ ся.

— „Кобы“, каже, „за три дни, тобы добре.“

Я ажъ неумѣвъ ся. „Що вы отце кажете, панае? Вы не знаете, якъ у мене дома!“

— Я все, каже, знаю. Але докторъ велѣвъ тебе не пускати.

— А дежъ той, кажу, докторъ?

— Вонъ заразъ повиненъ надойти; я вже послѣвъ по него. Пришовъ и докторъ. А що, каже, якъ тобѣ?

— Добре, кажу, цуетъ до дому.

— Ще тобѣ не можна, каже докторъ, ты ще дуже слабый.

Я такъ ставъ и благати. Панае, кажу, цуетъ мене! Въ мене дома отъ якъ, та отъ якъ. Менѣ вже не далеко.

Жандаръ чваренувъ цюсодъ нею по нѣмецки.

— Про мене, каже докторъ нарештѣ; завтра можешь йти, а сегодня лежи менѣ ще въ лѣжку, та пий отды лѣки, цю я ти прииѣсь. А тѣло масти собѣ отцевъ мастею.

Я такъ и зрадѣвъ! „О! дякуватъ же вамъ, панае докторъ!“

— Не менѣ дикуй, каже докторъ, а отцему панови, бо якъ бы не вонъ, а ты бы вже не живъ на свѣтѣ.

(Дальше буде)

M. G. SHIFF
Кандидатъ на конетабли. Чоловѣкъ поважный и честный.

Голосуйте на него.

Бонедикъ Талпашъ
(BENEDICT TALPASZ)
Russian Meat Market Co.
Pine Str.
напротивъ руской плебаніи.

Только оденъ на цѣлѣ мѣсто рускый бучеръ. Продае все свѣже мясо и волове и телече и вепровину. Розвозитъ въ часъ.

Братя Русины! Спомогаймо себе все всольно на кождомъ кроцѣ, а будуть зъ насъ люде!

Михаилъ Бачинскій,
Учитель.
№г. 246 S. Pearl Str.
SHAMOKIN, PA.

Полагоджуе всякы справы для нашихъ людей, котры водносятся ся до старого краю. Пише листы, полагоджае контракты купни и продажи грунтовъ, якъ въ загалѣ всякы справы входячы въ кругъ дѣланиа американьского, приватного нотаря.

T. TALPASZ,
ТЕОДОЗІЙ ТАЛПАШЪ
Рускый Реставраторъ
и
готельничій
246
PEARL STR.
SHAMOKIN, PA.
Недалеко руской плебаніи.

Добрый вечеръ, друже мой!
— Добрый вечеръ, свате!
А ну такъ спѣшите!
— До Талпаша, брате!

— Что за Талпашъ? Звонки оны?
— Та-ъзъ крапцѣ нашъ милый!
— У него все русины
— Подкрѣпляютъ силы!..

— Что за брындазъ в пиво такъ!
— Ободитъ ся файно!
— Обслужуе акъ братами!
— Только надвѣчайны!

Припоруцаемъ. Американьскимъ Русинамъ выдвинцтво „Библиотека для руской молодѣжи, котре выходишь въ Коломыи (въ Галичинѣ) подѣ редакціею Юліана Нисальского. На рокъ одного только доллара, а выиде за рокъ 4 велики и грубы книжочки. Хто хоче мати ти книжочки, а цѣкави они, най напише до Редакціи „Свободы“.

HENRY PARRY
Одинокий водповѣдныи кандидатъ на

Директора увогачъ (Overseer of the Poor)

При надходячихъ выборахъ на ею посаду голосуйте Братя на Генрика Парра.

JOHN GLOWA,
EXCELSIOR, PA.

Одинокий штормъ на цѣлый Excelsior Ивана Гловы.

Вже его непотребуемо захвалювати, бо кождый не водъ нимѣ его знае, а хто еще не знае, най зайде и купитъ, а певно не пожалуе.

JOSEPH WALLISCH
JOHN AMBICKI
(Иосифъ Валъшъ)
(Иванъ Амбиккый)
212 Lincoln Str.
SHAMOKIN, PA.

Спѣлка найлѣпшихъ, найсолѣдѣйшихъ и найтаишихъ кравцовъ на цѣлѣ мѣсто.

Роблять дуже ладно убрания новы, на весѣля, недѣль, свята и на будни дни. Хто разъ у нихъ купитъ убрание, певно иткои до другого правца не зайде, бо такъ полюбить ихъ роботу, що и другому ще порадитъ зайти до нихъ.

Мають на складѣ готовы убрания конулетъ и други различны рѣчи.

Спробуйте краине, а не пожалуете.

JOS. WOLF,
SHAMOKIN, PA.

The Station Combination.

Наибольшій складъ убранны на цѣлѣ мѣсто, такъ для старшихъ, якъ и для дѣтей. Убрания найразличнѣйшого доброго гатунку и найновѣйшого крою, завсѣгды суть на складѣ до выбору.

Оверкоты въ цѣнѣ отъ \$2.50 до \$15.00
Цѣлѣ воиане убрание для мужчинъ можна достати въ цѣнѣ нечашии отъ \$7.00 и выже.

Беликий складъ капелетовъ, шапокъ, оорочекъ и другиыхъ потребныхъ рѣчей до убрания ся.

Кто хоче добре и красно убрати ся нехай спѣшитъ до:

Иоса Волфа
на Shamokin Str. N-го 703.

Dr. F. J. MEEK,
Д-ръ. МИКОЛАЙЧИКЪ

Cor. Shamokin & Chestnut str.

Одинокий лѣкаръ, слабый на цѣлѣ мѣсто. Лѣчатъ всякы хоробы совѣстно и въ короткомъ часѣ. Особливо незрѣванный лѣкаръ въ справахъ положничихъ. Говоритъ по англійски, по руски и по польски. Горячо поручаемо сего знаменитого доктора, нашимъ Русинамъ.

НАЙСТАРША, НАЙЛУЧША, НАЙСЛАВНѢЙША

АПТИКА
есть безперечно

T. R. CLARKSON & CO.
Cor. Shamokin & Sunbury str.
SHAMOKIN, PA.

Веѣ докторы мѣжъ котрымп и Д-ръ Миколайчикъ шлютъ свои рецепты и поручають веѣмъ тую аптику, де веѣ лѣки приготавлиють ся совѣстно.

ОДИНОКИЙ РУСКИЙ ШТОРЪ
въ

ОЛИФАНТЪ ПА.
Подъзарядомъ

ГЕОРГІЯ ХИЛЯКА

Звѣстного руского патриоты. Есть се найлучше заосмотренный зѣ всехъ штормовъ во все потребныи товары и всякого Грода по якъ найтаишій цѣнѣ.

Кождый тамошный Русинъ уважаючи себе правдивымъ и щирымъ патриотомъ, най спѣшитъ до своего руского штору. Особенно нашъ гадный най йдутъ громадно!

Нацо Юськовъ, Шмульвъ помагати? Идѣть до своего.

O. MURDZA & BROS.
O. МУРДЗА и БРАТЪ.
46. Second str.
MT. CARMEL, PA.

Только оденъ рускый штормъ на цѣлѣ мѣсто. Всякы товары найлѣпшого сорта. Услуга точна. Конѣ, якъ каты.

Купите люде у своего, яко часъ покинути жидовъ.

D. SALEY
102, Essex str.
JERSEY CITY N. J.

Продае книжки рускы: полтвословы, библія, жия святыхъ, великы популярныи научныи брошюры и други рускы книжки.

Календари на 1896-ый рокъ по 40 и 50 цнт. Буквари по 20 цнт.

Dr. JOHN SZLUPAS,
Office: 421 Penn Ave
Telephone: 1613.
SCRANTON, PA.
АПТИКА СЛОВЕНСКА.

Лѣчатъ всякы хоробы въ короткомъ часѣ и успѣшно.

Поручаемо сего доброго лѣкара нашимъ братьямъ Русинамъ.

THE LYNDHURST,
Shamokin Str.
РУСКА РЕСТАВРАЦІЯ.

Сэретъ Лучковецъ
Иванъ Сѣкора

Мають завсѣгда дуже смачны на способъ красивый приладжени снѣданиа, обѣды и вечери, теплы и зимны перекуски (lunch), пиво, горивкѣ, вина, лѣкеры найлѣпшого гатунку.

Услуга пильна и солѣдна.
Памѣтайте на своихъ!

РУСКА ТОРГОВЛЯ
(Creek Store Company)

415 Shamokin Str.
въ ШАМОКИНЪ ПА

Поручае мѣсцевымъ Русинамъ и на околику свой богатый складъ всякого рода викуталовъ и майнерскихъ знарядовъ.

Е тутъ мясо
И лопата,
Суть и скирнѣ
И гербата,

Перець, гвозды и кобасы,
Мука, крохмаль, солонина
Мыски, горшки все овочи
Зеленина и сушенина.

Е чернушка,
Е петрушка.

PETRO SERAFIN
Петро Серафинъ
424 Shamokin Str.
Рускый готель.

Мае пиво, віску и всякы други здоровыи напитки. Готель чистенькый, услуга порядна, честна и солідна.

Вже часъ покинути чужихъ, а себе самыхъ подпомагати!

ЮЛІАНЪ КОПЫСТЯНСКІЙ
Гавриилъ Малинякъ
Гуртовный складъ (Wholesale)
20 Market str.
SHAMOKIN, PA.

Мають завсѣгды на складѣ свѣже добре пиво въ великихъ и малыхъ бочовкахъ зъ найлучшихъ броваровъ, горѣвки (whiskey) и лѣкеры найлѣпшого гатунку

Братя! замавляйте у своихъ.

Ю. Щапчикъ и Г. Трохановскій.
46. Second Str.
MT. CARMEL, PA.

На цѣлѣ мѣсто одна, одиѣ сенька руска бучерня.

Мясо все свѣже и добре. Розвозять въ часъ и скоро.

Люде доврѣ, чижъ вѣчно будемо вспомагати чужихъ?

W. CENTER ST. SHENANDOAN PA
ФАБРИКАЦІЯ
Прапоровъ (фаянъ Хоруговъ, Одзнакъ Пасовъ, Шапокъ для Братствъ)

Фана для парады зъ найлѣпшого едавау; чотыри и цѣвъ черезъ шесть и цѣвъ стѣна со веѣма приборами \$25, и 26.75

Цуаромъ большыи зъ найлѣпшого матеріа по \$39.00 \$35.00 \$45.00 и \$50.00

Пишѣть по цѣннику и пробуд до:

R. H. MORGAN
9 W. Centre St.
SHENANDOAN, Pa.

J. VOVKOWSKI
ПРЕДПРИЕМЦЯ ПОХОРОНОВЪ.

300

PEARL and MULBERRY str. SHAMOKIN PA.
и въ MT. CARMEL, PA.
229-231 E. South Hickory st.

Удавайте ся въ потребѣ до него.

РУСКИЙ КОМ. ШТОРЪ
727 Commerce str.
SHAMOKIN PA.

Манажеры:
Михаилъ Лабовскій
Михаилъ Колодѣй

Всякы товары найлѣпшого сорта, дуже тунѣ

Родимцѣ! не спомогайте жидовъ, але своихъ вратовъ!

Алексей Галабурда
(ALEK HALABURDA)

Рускый одинокий готель
(недалеко лигайского дѣпа)
въ
MT. CARMEL, PA.

Готель чистенькый зѣ всякими выгодами. Пиво, вѣска, темперъ и други напитки все свѣжи и найлѣпшого гатунку. Услуга чемна.

Склянки великыи и малыи послѣиподобы. А все невычайно таво. Всякы перекуски, якъ такожь обѣды и вечерѣ можна достати.

Спробуйте только, а певно де виде не займете.

LIASHOWICZ & FEINBERG
(Ляховичъ и Файнбергъ)
425 Shamokin str.
SHAMOKIN, PA.

Польско-литевскій zegarmістры и ювилеры.

Всякы направи zegarkovъ выконуютъ точно, танько и въ короткомъ часѣ. Обручки слобны, иль кто куде достаетъ въ поларину арный будыкъ.

Стѣнныи zegary дають на выплать.

M. ROTHSCHILD,
642 E. Sunbury Str.
SHAMOKIN, PA.

Великый складъ великого рода убранны для старшихъ и для дѣтей. Капелюхи, шапки и всякы други рѣчи того рода въ найлѣпшомъ гатунку, въ низькацѣ цѣнахъ.

W. CENTER ST. SHENANDOAN PA
ФАБРИКАЦІЯ
Прапоровъ (фаянъ Хоруговъ, Одзнакъ Пасовъ, Шапокъ для Братствъ)

Фана для парады зъ найлѣпшого едавау; чотыри и цѣвъ черезъ шесть и цѣвъ стѣна со веѣма приборами \$25, и 26.75

Цуаромъ большыи зъ найлѣпшого матеріа по \$39.00 \$35.00 \$45.00 и \$50.00

Пишѣть по цѣннику и пробуд до:

R. H. MORGAN
9 W. Centre St.
SHENANDOAN, Pa.